

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ
підготовки бакалавра
спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми «Початкова освіта»

Сyllabus освітнього компонента «ОСНОВИ МЕДІАГРАМОТНОСТІ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ» підготовки бакалаврів, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта, за освітньо-професійною програмою «Початкова освіта»

Розробник: Остапівська І. І., доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної: _____ (Вітюк В. В.)

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти
Протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ (Пріма Р. М.)

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Нормативний освітній компонент
Кількість годин / кредитів – 90 / 3		Рік навчання IV
		Семестр 8-ий
		Лекції 20 год.
		Практичні 30 год.
ІНДЗ: є		Самостійна робота 34 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: Остапйовська Ірина Ігорівна

Науковий ступінь: кандидат педагогічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри теорії і методики початкової освіти

Контактна інформація: (099)463-78-22, shuhlyadka@ukr.net

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація. Силабус освітнього компонента «Основи медіаграмотності в початковій школі» є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форми навчання.

Силабус визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу освітнього компоненту «Основи медіаграмотності в початковій школі», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Предметом вивчення освітнього компонента є основи медіаграмотності як особистісного, соціального, наукового, освітнього феномену та особливості їх формування і розвитку у здобувачів початкової освіти.

2. Пререквізити: «Методика навчання інформатичної освітньої галузі», «Методика навчання математичної освітньої галузі», «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі», «Методика навчання соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Мистецтво з основами навчання мистецької освітньої галузі», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».

Постреквізити: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Основи педмайстерності та творчості вчителя».

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою є формування у майбутніх учителів початкових класів умінь формувати медіаграмотність учнів початкових класів.

Для досягнення мети освітнього компоненту необхідно забезпечити виконання таких завдань, як:

- ознайомити здобувачів освіти із тенденціями розвитку сучасної освіти в умовах глобальної інформатизації;
- розкрити зміст понять «медіаграмотність», «медіаосвіта», «медіа», «медіакультура» та особливостями їх інтерпретації у суспільстві, науці, освіті тощо;
- сформувати у здобувачів вищої освіти достатні знання, уміння і навички, необхідні для ефективного використання отриманих знань під час організації та проведення освітнього процесу у початкових класах;
- ознайомити майбутніх учителів початкових класів із найактуальнішими методиками та технологіями формування основ медіаграмотності у здобувачів початкової освіти та сформувати і розвинути навички роботи із ними;
- сформувати та розвинути у здобувачів вищої освіти основи медіакультури та медіаграмотності;
- виховувати толерантність, здатність до компромісів та співпраці;
- сприяти формуванню прагнення до самоосвіти та саморозвитку у контексті медіосвіти та медіаграмотності.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Загальні компетентності	<i>Загальні компетентності, визначені Стандартом вищої освіти</i> ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на

	<p>основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК-4. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.</p> <p style="text-align: center;"><i>Загальні компетентності, визначені ЗВО</i></p> <p>ЗК-10. Здатність безпечно та ефективно застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в майбутній професійній діяльності, зокрема в умовах дистанційного навчання, в особистісному розвитку та життєвих ситуаціях.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p style="text-align: center;"><i>Спеціальні (фахові) компетентності, визначені Стандартом вищої освіти</i></p> <p>СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.</p> <p>СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності.</p> <p>СК-3. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-3.1. <i>Мовно-літературна компетентність.</i> Здатність до застосування професійно профільованих лінгвістичних і літературознавчих знань, умінь та навичок, що становлять теоретичну основу мовно-літературної освітньої галузі та її окремих змістових ліній.</p> <p>СК-3.2. <i>Математична компетентність.</i> Здатність до застосування професійно профільованих математичних знань і умінь, що утворюють світоглядну, теоретичну та операційно-діяльнісну основу математичної освітньої галузі.</p> <p>СК-3.3. <i>Природнича компетентність.</i> Здатність до застосування професійно профільованих природничо-наукових знань і практичних умінь і навичок, які є</p>

теоретичною основою побудови змісту природничої освітньої галузі початкової освіти.

СК-3.4. *Технологічна компетентність.* Здатність до застосування професійно профільованих проектно-технологічних знань, умінь і навичок, які є теоретичною основою побудови змісту технологічної освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній.

СК-3.5. *Інформатична компетентність.* Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, оперувати інформаційними даними на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до потреб для ефективного виконання професійних обов'язків.

СК-3.6. *Соціальна і здоров'язбережувальна компетентність.* Здатність і готовність педагога вирішувати професійні завдання, пов'язані з реалізацією здоров'язбереження у процесі професійної діяльності.

СК-3.7. *Громадянська та історична компетентність.* Здатність і готовність педагога до ефективного розв'язання завдань громадянської освіти у процесі професійної діяльності на основі сформованих знань, умінь, навичок, ціннісних орієнтацій, професійно важливих якостей і здібностей.

СК-3.8. *Мистецька компетентність.* Здатність до застосування професійно профільованих мистецьких знань, умінь і навичок, які становлять теоретичну та діяльнісно-технологічну основу мистецької освітньої галузі загалом та окремих її змістових ліній.

СК-3.9. *Фізкультурна компетентність.* Готовність до здійснення освітньої діяльності із застосуванням знань з фізіології, фізичної реабілітації і валеології, гігієни, основ здорового способу життя, раціонального харчування, психології, особливостей розвитку дитини, а також застосування у професійній діяльності широкого спектру методів і матеріалів для результативного впровадження оздоровчих програм.

СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

Спеціальні (фахові) компетентності, визначені ЗВО

СК-14. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.

Програмні результати навчання	
<i>Програмні результати, визначені Стандартом вищої освіти</i>	
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-05	Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПРН-13	Організовувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проектувати навчальні осередки у класі спільно з молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.
<i>Програмні результати, визначені ЗВО</i>	
ПРН-17	Здійснювати проектування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку soft skills в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.

Soft skills:

- комунікативні уміння й навички – готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння аргументувати, переконувати та захищати власні думки й переконання;
- аналітичне та критичне мислення – уміння/здатність знаходити і структурувати матеріал, встановлювати взаємозв'язки між окремими елементами, визначати головну та другорядну інформацію;
- когнітивна гнучкість – здатність швидко адаптуватися до змін, успішно вирішувати нові виклики, проблеми;
- емоційний інтелект – ментальні здібності, які беруть участь в усвідомленні та розумінні власних емоцій, емоцій навколишніх (дітей, батьків, колег) та вміння керувати емоціями;
- креативність, оригінальність та ініціативність – здатність генерувати інноваційні ідеї, знаходити оригінальні творчі рішення, уміння вільно мислити;
- уміння працювати в команді – налагоджувати ефективну співпрацю в групі, мікрогрупі для досягнення спільної мети;
- лідерські якості – сукупність умінь, навичок, рис характеру, визнання високих результатів у діяльності, що забезпечують успіх.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Методи навчання	**Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Зміст феномену медіаграмотності як суспільного, наукового та освітнього явища							
Тема 1. Медіаграмотність як суспільне, наукове та освітнє явище. Особливості медіаосвіти у початковій школі	16	4	4	7	1	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/6
Контрольна робота 1	2		2				КР/15
Разом за модулем 1	18	4	6	7	1		21
Змістовий модуль 2. Формування основ медіаграмотності у процесі навчання предметів освітніх галузей у початкових класах							
Тема 2. Формування основ медіаграмотності у процесі навчання учнів початкових класів	53	12	16	21	4	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/24
Контрольна робота 2	2		2				КР/25
Разом за модулем 2	55	12	18	21	4		49

Змістовий модуль 3. Формування основ медіаграмотності у процесі позакласної та виховної діяльності в початкових класах							
Тема 3. Формування основ медіаграмотності у процесі позакласної та виховної діяльності в початкових класах	15	4	4	6	1	ПІ, РП, ЧП, ПВНМ, ДС, МЕН, МЗН	РЗ/6
Контрольна робота 3	2		2				КР/20
Разом за модулем 3	17	4	6	6	1		26
ІНДЗ							4
Всього годин/Балів	90	20	30	34	6		100

*Методи навчання

Традиційні: ПІ – пояснювально-ілюстративні, РП – репродуктивні, ПВНМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧП – частково-пошукові, ДС – дослідницькі.

Інноваційні: ДС – дискусія, ДБ – дебати, ПФ – портфоліо, МД – моделювання, МШ – мозковий штурм, НВ – навчаючи-вчуся, КМ – кейс-метод, ПР – проєкт, КВ – веб-квест, квест, КБ – кубування за Б. Блумом, ДЦ – двосторонній щоденник, АЕ – аналітичне есе, МДН – методи дистанційного навчання, МЕН – методи електронного навчання, ММН – методи мобільного навчання, МЗН – методи змішаного навчання, МКН – методи кооперативного навчання.

**Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Програмні результати навчання		Методи навчання	Форми та методи оцінювання
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв’язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв’язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).

		електронного навчання, методи змішаного навчання.	
ПРН-05	Організувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-13	Організувати освітній простір з дотриманням принципів універсального дизайну, безпечно, проєктувати навчальні осередки у класі спільно з	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу,	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота);

	молодшими школярами з урахуванням їхніх вікових особливостей, інтересів і потреб, забезпечувати дотримання вимог безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, створювати психологічно комфортні умови освітнього процесу.	частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-17	Здійснювати проєктування цілісного освітнього процесу в початковій школі, створювати сприятливі умови для виховання базових духовних цінностей, соціально-значущих якостей особистості, розвитку <i>soft skills</i> в усіх учасників освітнього процесу, застосовуючи традиційні та інноваційні підходи до навчання, сучасний педагогічний досвід, освітні практики відповідно до Концепції НУШ та викликів сьогодення.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).
ПРН-18	Укладати особистісну траєкторію безперервного професійного розвитку майбутнього вчителя початкових класів та впроваджувати її для успішної самореалізації, самовдосконалення та кар'єрного зростання як педагога Нової української школи.	Традиційні: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемний виклад навчального матеріалу, частково-пошукові, дослідницькі Інноваційні: методи електронного навчання, методи змішаного навчання.	Накопичувальна бально-рейтингова система оцінювання: поточний контроль (розв'язування задач, контрольна робота); підсумковий контроль (екзамен).

6. Завдання для самостійного опрацювання

6.1. Питання для самостійного опрацювання

1. Медіаосвіта, медіаграмотність, медіакультура у контексті державної політики України
2. Досвід вітчизняних та закордонних фахівців педагогічної освіти у контексті формування основ медіаграмотності учнів початкових класів

3. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)
4. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (іноземна мова)
5. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення математичної освітньої галузі
6. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення природничої освітньої галузі
7. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення технологічної освітньої галузі
8. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення інформатичної освітньої галузі
9. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
10. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення громадянської та історичної освітніх галузей
11. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мистецької освітньої галузі
12. Формування навичок протидії мові ворожнечі та пропаганді засобами медіаосвіти
13. Роль стереотипів у формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів
14. Формування навичок критичного оцінювання інформації та її джерел у процесі формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
15. Значення соціальних мереж у формуванні медіаграмотності та медіакультури учнів початкових класів
16. Взаємодія із батьками при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів
17. Взаємодія із представниками територіальних громад, закладів вищої і професійної освіти, культури, медіа тощо при формуванні основ медіаграмотності молодших школярів

6. 2. ІНДЗ

ІНДЗ із освітнього компоненту «Основи медіаграмотності у початковій школі» – це завершене самостійне науково-практичне дослідження. Воно виконується у формі групового навчального проєкту.

Оцінювання за ІНДЗ кожного здобувача освіти проводиться індивідуально в залежності від його внеску у виконання та представлення проєкту на захисті. Максимальна загальна оцінка за проєкт становить 4 б. і складається із:

- 2 б. – за зміст та оформлення проєкту,
- 2 б. – за представлення та захист проєкту.

Робота над проєктом:

1. Створення робочих груп (у робочі групи здобувачі освіти об'єднуються за власним бажанням, склад однієї робочої групи становить 6–9 осіб; у кожній групі обирається координатор із числа її членів).

2. Вибір теми дослідження (тему у здобувачі вищої освіти кожної групи можуть обрати із запропонованих викладачем або запропонувати власну, обґрунтувавши її актуальність та науково-практичне значення).

3. Робота над проєктом. Під час роботи над проєктом доцільно дотримуватися такої послідовності роботи:

- 1) створення плану діяльності;
- 2) розподіл обов'язків;
- 3) робота над проєктом (вивчення теми, розробка структури дослідження, підбір матеріалу, розробка структури представлення результатів роботи (сценарій виступу), виготовлення мультимедійного супроводу (*цей елемент є обов'язковим*) та, за необхідності, додаткових презентаційних матеріалів, підбір програмно-технічних засобів);
- 4) захист проєкту;
- 5) публікування короткого художнього звіту у соціальних мережах;
- 6) аналіз проведеної роботи.

Підготовка до захисту

За 3 дні перед захистом координатор проєкту подає викладачеві освітнього компоненту такі документи:

- 1. Заявку на захист (із назвою теми, складом групи та розподілом обов'язків кожного члена проєктної групи);
- 2. Розгорнутий сценарій захисту (у роздрукованій та електронній формі) та файл мультимедійного представлення (у електронній формі).

IV. Політика оцінювання

Навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок, на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних, лабораторних занять, самостійної роботи, виконання ІНДЗ тощо.

Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач освіти за поточну роботу з відповідних тем, виконання ІНДЗ освітнього компонента. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначає силабус освітнього компонента. Результати поточного контролю знань здобувачів освіти вносяться до журналу обліку роботи академічної групи і враховуються під час виставлення підсумкового балу з ОК.

Максимальна кількість балів за поточний контроль становить 40 балів.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають і освітньому компоненту в цілому, і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, відбувається в семестрі, що передує семестру початку вивчення освітнього компонента, або першого місяця від початку семестру, враховуючи ймовірність непідтвердження здобувачем результатів такого навчання ([Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки](#)).

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- 1) виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 10 балів;
- 2) підготовка наукової публікації у збірнику тез – 5 балів, у фаховому журналі – 10 балів;
- 3) призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів.

При цьому загальна кількість балів, що вноситься до відомості за поточну роботу, не може перевищувати 40.

За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного балу, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати 40.

Підсумкова модульна оцінка визначається у балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Після завершення вивчення тем кожного змістового модуля здійснюється підсумковий модульний контроль у формі виконання здобувачем освіти контрольного завдання (контрольної роботи, тесту, колоквіуму тощо) та проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом згідно за окремим графіком. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без складання іспиту за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 60 балів. Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється без задачі заліку за результатами поточного і модульного контролю у випадку, якщо здобувач освіти успішно виконав усі завдання, передбачені силабусом (програмою), і набрав при цьому не менше як 60 балів. Така оцінка виставляється в день проведення заліку в присутності здобувача освіти.

У випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки, або за бажанням підвищити рейтинг, здобувач здає залік у формі опитування (усного, письмового), тестового контролю тощо. У цьому випадку на залік виноситься 100 балів, а бали, набрані за результатами поточного оцінювання. Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання заліку визначається як сума балів набраних здобувачем освіти на заліку. Залікова оцінка визначається в балах за результатами виконання завдань, як правило, за шкалою від 0 до 100.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим.

З поважних причин (наприклад, хвороба (довідка від сімейного лікаря), працевлаштування за фахом (довідка з місця роботи)) навчання може відбуватися за індивідуальним графіком (онлайн) за погодженням із деканом факультету. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. До практичних занять здобувачі освіти готують навчально-методичні кейси (електронні, рукописні, друковані) та презентують їх в аудиторії із застосуванням мультимедійної презентації та сучасних інструментів освітнього процесу (інфографіки, інтелект-карти, таблиці, схеми, інтерактивні стрічки, діаграми і т. ін.). Пропуски практичних занять відпрацьовуються: здобувач освіти опрацьовує тему самостійно, виконує

практичні завдання до теми, укладає навчально-методичні кейси. На консультаціях здобувач освіти має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

V. Розподіл балів за темами

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Модульний контроль (мах = 60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	МКР 3	
Т 1	Т 2	Т 3					
6	24	6	4	15	25	20	100

VI. Поточний контроль

Максимальна оцінка за лабораторну роботу становить **3 бали**. Вона ставиться, коли:

1) здобувач освіти виявляє систематизовані знання із теоретичних положень та уміє проілюструвати їх доцільними прикладами, відмінно орієнтується у матеріалі;

2) виконує 100% практичних вправ, проявляє здатність самостійно застосовувати набуті знання, уміння та навички для вирішення нестандартних навчальних завдань, виявляє творчий підхід та креативність;

3) оформлює завдання згідно вимог та уміє презентувати отримані результати.

Кількість балів знижується відповідно до зниження рівня прояву перелічених вище показників.

VII. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проходить у формі екзамену (іспиту). Присутність усіх здобувачів освіти на екзамені є обов'язковою. У випадку, якщо за результатами семестрового оцінювання здобувач освіти набрав 75 балів і більше, він може погодитись на набрану кількість балів, коли ж кількість балів менша 75 балів або студент бажає набрати більше балів, він здає іспит.

Іспит з дисципліни проводиться в усно-практичній формі: здобувач освіти повинен підготувати усні відповідь на два запитання та виконати одне практичне завдання із тематики курсу.

Для виконання практичної складової завдання, здобувач освіти повинен мати навички роботи із вивченими програмно-технічними складовими ІТ та уміти їх використовувати для вирішення поставлених завдань.

Критерії оцінювання здобувача освіти

Загальне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з курсу «Основи медіаграмотності в початковій школі» здійснюється за 100-бальною шкалою. Воно включає поточне оцінювання здобувача освіти за кожен модуль (згідно розподілу кількості балів по змістових модулях), оцінку за ІНДЗ, підсумкову за МКР (або оцінку за іспит).

МКР проводяться у формі письмової роботи (відкриті тести).

Критерії оцінки здобувача освіти (підсумковий контроль)

Максимальна кількість балів, що може бути отримана здобувачами освіти – 60.

У випадку проведення підсумкового контролю загальна кількість балів складається із суми балів за виконання практичних завдань, балів набраних за ІНДЗ (для денної форми навчання) та кількості балів набраних здобувачем освіти на іспиті.

При визначенні кількості балів за екзамен викладач керується такими критеріями:

60 (максимальна кількість) балів ставиться у тому випадку, коли здобувач освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вирішує складні проблемні завдання, уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, вирішує складні проблемні завдання, самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої обдаровання і нахили, самостійно виконує 100% від загальної практичних завдань.

50–59 балів ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 80% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 90% від загальної кількості практичних завдань.

40–49 балів ставиться, коли здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, з допомогою викладача може робити часткові висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює понад 70% навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами, виконує не менше 75% від загальної кількості практичних завдань.

20–39 балів ставиться, коли здобувач освіти має початковий рівень знань; знає половину навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну операцію, дію; описує явища, процеси без пояснень причин, із допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтується у поняттях;

має фрагментарні навички в роботі з джерелами інформації; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує до 45% від загальної кількості практичних завдань.

5–19 балів ставиться тоді, коли здобувач освіти відтворює менш як половину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання, здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, не має сформованих умінь та навичок; виконує 30% від загальної кількості практичних завдань.

1–4 балів ставиться здобувачеві освіти, коли він може розрізнити об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш як 20% від загальної кількості практичних завдань.

Кількість балів зменшується відповідно до проценту виконання практичних завдань або при відповідях на екзамені.

Орієнтовний перелік питань до екзамену

1. Медіаосвіта як освітній феномен
2. Значення медіаосвіти у сучасному суспільстві
3. Вимоги до професійних та особистісних якостей вчителя початкових класів у контексті медіаосвіти
4. Особливості медіаосвіти у початковій школі
5. Медіаосвіта, медіаграмотність, медіакультура у контексті державної політики України
6. Феномен медіакультури особистості у контексті сучасної України
7. Особливості медіакультури учнів початкових класів
8. Медіаграмотність як суспільне, наукове та освітнє явище
9. Особливості медіаграмотності дітей молодшого шкільного віку
10. Особливості формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
11. Форми, методи та засоби формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
12. Методики та технологій формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
13. Особливості формування основ медіаграмотності при технології дистанційного та змішаного навчання
14. Специфіка розробки курсів формування медіаграмотності для початкової школи

15. Досвід вітчизняних та закордонних фахівців педагогічної освіти у контексті формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
16. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література)
17. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мовно-літературної освітньої галузі (іноземна мова)
18. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення математичної освітньої галузі
19. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення природничої освітньої галузі
20. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення технологічної освітньої галузі
21. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення інформатичної освітньої галузі
22. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення соціальної і здоров'язбережувальної освітніх галузей
23. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення громадянської та історичної освітніх галузей
24. Впровадження елементів медіаграмотності у процес вивчення мистецької освітньої галузі
25. Формування навичок протидії мові ворожнечі та пропаганді засобами медіаосвіти
26. Роль стереотипів у формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів
27. Формування навичок критичного оцінювання інформації та її джерел у процесі формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
28. Значення соціальних мереж у формуванні медіаграмотності та медіакультури учнів початкових класів
29. Форми, методи і засоби формування основ медіаграмотності у процесі позакласної та виховної діяльності в початкових класах
30. Реалізація основних напрямків виховання у процесі формування основ медіаграмотності учнів початкових класів
31. Взаємодія із батьками при формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів

32. Взаємодія із представниками територіальних громад, закладів вищої і професійної освіти, культури, медіа тощо при формуванні основ медіаграмотності учнів початкових класів

VIII. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

IX. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

1. Вальорска М. А. Діпфейк та дезінформація : практич. посіб. Київ : Академія української преси ; Центр Вільної Преси, 2020. 36 с.
2. Волошенюк О. В., Чорний О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ : навч.-метод. пос. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 54 с.
3. Волощенко О., Козак О. Інтеграція медіаграмотності в навчальний предмет «Я досліджую світ» : навч.-метод. пос. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 36 с.
4. Грона Н. В. Підготовка майбутнього вчителя до формування медіакультури в учнів початкових класів. *Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника* : збірник матеріалів V Усеукраїнської науково-практичної конференції, (м. Суми, 29–30 жовтня 2021 року) / за ред. О. М. Семеног. Суми : Видавництво СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2021. Вип. 5. С. 39–42. URL: <http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/7702/document.pdf#page=39>
5. Іванов В. Ф., Волошенюк О. В., Дзюба Д. Ю., Дубровський В. Ф. Медіаосвіта та медіаграмотність : навч.-посіб. Київ : Центр вільної преси, 2012. 354 с.

6. Косюк О. М. Теорія масової комунікації : навч.-посіб. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2012. 384 с.
7. Медіаграмотність та критичне мислення в початковій школі : посібник для вчителя / Бакка Т., Голощапова В., Дегтярьова Г., Євтушенко Р. та ін. ; За редакцією Волошенюк О., Дегтярьової Г., Іванова В. Київ : ЦВП, АУП, 2017. 197 с.
8. Медіаграмотність у початковій школі : посібник для вчителя / Волошенюк О. В, Ганик О. В., Голощапова В. В, Дегтярьова Г. А. та ін. ; За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф. Київ : ЦВП, АУП, 2018. 234 с.
9. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2014. 431 с.
10. Медіаосвіта та медіаграмотність : підручник / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2013. 352 с.
11. Мокрогуз О. П. Медіаграмотність в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» : навч.-метод. пос. / За ред. В. Ф. Іванова, О. В. Волошенюк. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 36 с.
12. Остапйовська І. Інформаційна гігієна як важливий компонент медіаграмотності учнів початкових класів. *Молодь і освіта в умовах викликів XXI століття: українсько-польський збірник матеріалів Міжнародного круглого столу*, м. Івано-Франківськ, 30 травня 2023 р. Івано-Франківськ : Супрун В.П., 2023. С. 157–160.
13. Остапйовська І. І., Остапйовська Т. П. Проектна діяльність як форма індивідуальних науково-дослідницьких завдань з курсу «Інформаційні технології в початковій освіті» підготовки бакалаврів спеціальності 013 Початкова освіта. *Innovative trends in science, practice and education. Proceedings of the The VII International Scientific and Practical Conference «Innovative trends in science, practice and education»*, February 22–25, 2022, Munich, Germany. Pp. 338–343.
14. Остапйовська І. Роль медіаосвіти у формуванні культури інформаційної діяльності майбутніх учителів початкової школи. *Acta Paedagogica Volynienses*, 2021. № 3. С. 107–112.
15. Остапйовська І. І. Конспекти лекцій із дисципліни «Основи інформатики та програмування у початковій школі» : навчальний посібник. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2022. 276 с.

16. Петрик Л. В. Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до застосування медіазасобів на уроках іноземних мов : дис. ... канд. пед. наук (д-ра філософ.) : 13.00.04. Київ, 2020. 295 с.
17. Практична медіаосвіта: авторські уроки : Збірка / Ред.-упор. В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2013. 447 с.
18. Старагіна І. П. Нова українська школа: методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з предметів мовно-літературної освітньої галузі : навч.-метод. пос. / За ред. О. В. Волошенюк, В. Ф. Іванова. Київ : Академія української преси. Центр вільної преси, 2020. 58 с.
19. Типові освітні програми для 1–2 класів НУШ. *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
20. Типові освітні програми для 3–4 класів НУШ (Савченко О. Я., Шияна Р. Б.). *Міністерство освіти і науки України* : веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
21. Тулодзєцький Г., Герціг Б., Графе С. Медіаосвіта в школі та на уроці: Основи і приклади [Текст] / За загал. ред. В. Ф. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 405 с.
22. *LearningApps.org*. веб-сайт. URL: <http://learningapps.org>
23. Very Verified: онлайн-курс з медіаграмотності. *EdEra – студія онлайн-освіти* : веб-сайт. URL: <https://verified.ed-era.com/ua>